



ג' אלול תשפ"ב
30 אוגוסט 2022

מנהלי בתי הספר
רכזים ומורים

שלום רב !

חוזר מפמ"ר במוזיקה לשנה"ל תשפ"ג

אני רוצה לקוות כי ניצלתם את חופשת הקיץ למנוחה ואגירת כוחות, לאחר תקופה מאתגרת שהייתה שונה מכל מה שהכרנו – תקופת מגפת הקורונה. כולנו תקווה שאנו בשלהי תקופה זו.

החזרה לשגרה, לאחר תקופת הקורונה החזירה את הצבע והערך המוסף למקצוע המוזיקה. כשביקרתי בערבי המגמה ובכינוסי המגמות, ראיתי את העיניים הבורקות של התלמידים, את חדות העשייה ועד כמה החזרה לשגרה משמעותית עבור התלמידים.

בשנתיים האחרונות עבדנו במודל הדרכה, שבו לכל מדריך יש מספר מגמות איתם הוא בקשר שוטף: עדכונים, למידת עמיתים, פתרון בעיות, העברת מסרים וכל זאת על מנת להיות קשובים, יעילים, רלוונטיים, ובעיקר, לתת מענה לצרכים העולים מן השטח. אנו נדייק את המודל הזה מול מדריכי המגמות על מנת למקסם את התהליך לרווחת רכזי המגמות והמורים.

שמח לבשר כי הוספנו השנה באישור ועדת מקצוע 4 מסלולי רסיטל חדשים, על מנת לאפשר ליותר תלמידים לבוא לידי ביטוי, לאפשר יותר מענים וכן מתוך הבנה והקשבה לרב תרבותיות ולשונות. אני תקווה שמסלולים אלה יביאו יותר תלמידים לעסוק בתחום לעומק ולממש את הפוטנציאל הגלום בכל אחד ואחת מהתלמידים.

מערכת החינוך נערכת לשינויים ולגישות פדגוגיות חדשות, שתקופת הקורונה האיצה את תהליכי הפיתוח וההבנה בנחיצותן לצורך עיצוב דמות הבוגר והכנתו לעולם בו המציאות משתנה. עולם המושגים הפדגוגיים שנחשף אליהם: לומד עצמאי, SEL (למידה חווייתית רגשית) והוראה רב תחומית.

במספר פורומים אנו דנים לעומק על שינוי/ עדכון תוכנית הלימודים בעקבות השיח שלכם עם המדריכים, פגישות שלנו עם רכזי מגמות ו"השולחנות העגולים" שעשינו ביום העיון שהתקיים בחנוכה. יחד עם זאת אנו נעשה כל מאמץ לייצר יציבות ולא להכניס שינויים לתוכנית הלימודים השנה על מנת לאפשר לכולנו להטמיע בצורה מיטבית את תוכנית ההיבחנות. אנו לא נעשה שינויים במיקוד, בחומר הלימוד לתלמידי יב' של השנה וניקח בחשבון את הפערים שנוצרו בשנתיים שחלפו (תשפ"א ותשפ"ב).

ההערכה פנימית - 50% - מאפשרת לכם המורים לקחת את תכנית הלימודים ולייצר פואמות חינוכיות, המותאמות לכם כמורים (בחירת חומרים ודרכי הוראה), וזאת מתוך התאמה מדויקת לצרכי התלמידים אותם מלמדים. אנו סומכים עליכם ומעריכים אתכם כאנשי חינוך.

לצד התהליכים המבורכים האלה אנו נערכים גם להדרכה על הערכה הפנימית באמצעות מניפת ההדרכה במטרה לטייב את התהליך. אנו מבקשים מרכזי המגמות לדייק את הגישות של הוראה, למידה והערכה ולפנות לפדגוגיות של למידת חקר, תלקיט, למידה מבוססת פרויקטים - PBL - וכו'. אנו נתקלים בדוגמאות מעוררות השראה של מודלים הנוצרים באמצעות המורים בשטח.

שיפרנו לאין ערוך את סביבת הלימודים באנתולוגיה, ואנו בטוחים כי הסביבה במתכונתה הנוכחית תשפר את התהליכי ההוראה, וזאת לצד מחשבה של תוספת של יצירות מוכרות יותר לבקשת רכזי המגמות.



לכולנו אותה מטרה. הצלחת תלמידים והצלחתכם להובילם לתהליך חינוכי, ערכי ומשמעותי ולהישגים היא הצלחת הפיקוח על החינוך המוסיקלי.

עם סיום חופשת הקיץ ובפתחה של שנת תשפ"ג הבאה עלינו לטובה, אני מבקש לברך אתכם בברכת שנת לימודים פורייה ומוצלחת עם המשך עשייה מוסיקלית חינוכית, איכותית ומגוונת, שנת יצירה, שנה של גילוי עניין, אתגר והנאה בתהליך ההוראה.

בצלאל קופרווסר, מפמ"ר מוזיקה



להלן פירוט התכנים בחוזר זה:

תוכן

4.....	עדכונים משולחן המזכירות הפדגוגית
4.....	תכנית גפן
4.....	הכוורת – "על יסודי"
5.....	מערכת "מצפן"
5.....	תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה
5.....	לשמור על קשר: עדכון פרטים
6.....	למידה מעמיקה ומשמעותית בתחום הדעת מוזיקה
6.....	תכניות
7.....	הדרכה על הערכה
7.....	אנתולוגיה
8.....	חוברת תרגול בהרמוניה (כתב וערך: גיל עברון)
9.....	מתווה תכנית הלימודים במוזיקה ואופני הערכה
9.....	מודל הלימודים במגמת המוזיקה:
9.....	משימות הבגרות בחלוקה נושאים - חיצוני ו-בית ספרי
10.....	יחב"ס / יחידות הרחבה
10.....	מסגרת השעות השנתית והסמסטריאלית עבור מגמת המוזיקה – מינימום:
11.....	תנאי קבלה למגמת מוזיקה
12.....	בחינת בגרות מוזיקה במועד קיץ תשפ"ג
12.....	בחינת הבגרות הארצית:
12.....	בהתאם לנהלים ולהנחיות אגף הבחינות.
12.....	הטמעת מודל ההיבחנות:
13.....	רסיטל בגרות תשפ"ב
13.....	תקצוב מגמות המוזיקה
13.....	מעורבות אישית וחברתית
14.....	מידע ואתרי שיתוף ברשת
14.....	השתלמויות, כנסים וימי עיון במוזיקה
14.....	שמרו את היום
15.....	צוות הפיקוח וההדרכה על לימודי המוזיקה תשפ"ג
15.....	קישורים שימושיים:



עדכונים משולחן המזכירות הפדגוגית

תכנית גפן

מערכת החינוך הישראלית מטמיעה בשנת הלימודים תשפ"ג את תכנית הגפ"ן – גמישות ניהולית פדגוגית. בית הספר, מקבל מעתה משאבים בסלים שונים לטובת העשייה החינוכית – לימודית בבית ספרו, ויכול להתאים את הדגשים, הצטיידות בית ספרית ואת התכניות אותם יפעיל, לאוכלוסיית התלמידים והמורים ולקהילה בהם הם פועלים.

אחד השינויים המרכזיים עבורנו הוא שינוי מתווה ההדרכה אליו היינו רגילים. ימי ההדרכה כפי שהתקיימו עד תשפ"ב, עוברים למתווה אחר, במסגרתו מנהל בית הספר רוכש את שעות ההדרכה המתאימה לבית ספרו בהתאם לשיקול דעתו והתעדוף שלו. שינוי משמעותי נוסף הוא העברתם של הקולות הקוראים מן המטה אל בחירת בתי הספר והרשויות מתוך תקציבם.

מדובר במהלך רחב מאד היוצא לדרך ומלווה באופן טבעי בהרבה מורכבויות, חששות וצורך בתקווה והתאמה תוך כדי תנועה.

אנו נסייע בתהליכי ההוראה הלמידה והערכה אותם אתם מפעילים, תוך התאמה למסגרות החדשות. הפיתוח המקצועי וקהילות המורים ימשיכו לתת מענה פדגוגי למורים ולתמוך בהם. ביחד נבין את האתגרים וננסה למצוא להם פתרונות לשנה הקרובה בפרט, ולשנים הבאות בכלל.

הכוורת – "על יסודי"

לקראת השקת הרפורמה להתחדשות הלמידה במקצועות המח"ר, הוקמה עבור מורי העל יסודי חטי"ב והתיכונים, פלטפורמת למידה לפיתוח מקצועי, מקוונת חדשנית, במנות קטנות ובהתאמה אישית.

בכוורת יחידות א-סינכרוניות מקוונות, מושקעות וידידותיות, של 3 שעות למידה עצמית בבית בכל זמן ומכל מקום, והמורה יכול לבחור לעצמו את התכנים שהוא חושב שסייעו לו באופן מקצועי, תוך צבירת גמול.

הפלטפורמה פתוחה עבור כלל עובדי ההוראה כבר עכשיו, ובהדרגה עולים בה יותר ויותר תכנים העוסקים בהענקת כלים למורים לעקרונות פדגוגיים, תפיסות חינוכיות ומיומנויות כמו: לומד עצמאי, למידה בינתחומית ורב תחומית, חשיבה וחקר, רעיונות גדולים, SEL בתחומי הדעת, מיומנויות כתיבה, המורה כמנחה, מיומנויות 2030 ועוד.

למורי המח"ר, לצד כלים בנושאים כלליים, יעלו יחידות קטנות של 3 שעות דיסיפלינריות שיכולות להעשיר את המורים ולסייע באתגרים, בהשראה ובעוד.

בנוסף במושג המכונה "כאן מתחילים" יחידות מקוונות ללמידה עצמית המסבירות והמבהירות את הרפורמה בצורה מאירת עיניים ומדוייקת.

ניתן ללמוד באמצעות הכוורת באחד מ-4 ערוצים.

א. **הערוץ הגמיש** - המורה בוחר יחידות לפי צרכיו, רצונו ורצונותיו, בליווי מנטור המסייע למורה בדרכו, ומהווה כתובת אנושית לתמיכה, ועידוד. מסלול זה כבר פתוח ללמידה החל מתחילת יולי!

ב. **הערוץ המשולב** - מסלול המשלב בין יחידות ותכנים הנלמדים במסגרות אחרות (השתלמויות בית ספריות | פסגות מפמרים | אחר) ויחידות מתאימות בכוורת, או יחידות לבחירת המורה בכוורת. ניתן יהיה לשלב יחידות כוורת בהשתלמויות בית ספריות. המסלולים המשולבים יתחילו לפעול בשנת הלימודים הבאה.

ג. **הערוץ הממוקד** - השתלמויות מקוונות מונחות של 30 שעות, לפי נושא/מסלול או תוכן מוגדר. מידע בנושא הערוצים הממוקדים בתחום הדעת ניתן לקבל מהמפמ"ר וצוות המדריכים.



ד. למידה עצמית, ללא גמול - פתוחה תמיד לכל מורה, 365 ימים בשנה 24/7.

מוזמנים להיכנס ולהתרשם מהפלטפורמה והעושר שמתחיל להיווצר ועוד ילך ויגדל, וחוויות למידה חדשנית ומהנה.

לסרטון הסבר [לחצו כאן](#)

להתרשמות מהסביבה [לחצו כאן](#)

להרשמה למסלול הגמיש בסמסטר קיץ [לחצו כאן](#)

מערכת "מצפן"

בשנת הלימודים תשפ"ג, תיפתח מערכת מצפן, מערכת חדשה לניהול הפיתוח המקצועי. המערכת מחוברת למערכת ניהול ידע של המשרד ותאפשר תכנון וניהול תהליכי הפיתוח המקצועי מבוססי נתונים ומותאמים לצרכי בית הספר כארגון ועובד ההוראה כפרט.

ההרשמה של כל מורה לתהליכי הפיתוח המקצועי תהיה דרך פורטל עובדי הוראה במרחב פיתוח מקצועי והדרכה. עובד ההוראה ייכנס באמצעות ההזדהות אחידה, ויוצע לו מגוון אפשרויות הלמידה המותאמות לצרכיו, בהתאם למקצוע ההוראה, התפקיד והשיוך המוסדי.

תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה

תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון, חשוב ומשמעותי ללמידה. התיק מציג את כלל תוכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות גיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים. תיק תוכניות לימודים כולל את:

1. הידע הנדרש על פי תכנית הלימודים.

2. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).

3. הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים.

בנוסף התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית.

התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.

[קישור לתיק תוכניות לימודים](#)

לשמור על קשר: עדכון פרטים

אנו רואים חשיבות רבה בעדכון שוטף של המערכת בפרטי כל בתי הספר, היקפי שעות, מספרי תלמידים והמורים למוזיקה המלמדים במגמה. לצורך כך נבנה ממשק נתונים אשר יישלח אליכם בדוא"ל, אותו אנו מבקשים למלא ע"פ ההנחיות. כמו כן אנו שואפים להנחיל שיח קבוע ונמשך של קהילת מורים באמצעות כנסים, מפגשי הדרכה אישיים וקבוצתיים, מפגשים וירטואליים, השתלמויות וימי עיון. כל התכתבות עם הפיקוח על הוראת המוזיקה תתבצע אך ורק באמצעות [הדואר האלקטרוני](#).

נבקשכם להקפיד ולהשתמש רק בטפסים הרשמיים.



למידה מעמיקה ומשמעותית בתחום הדעת מוזיקה

במהלך השנים האחרונות אנו נערכים להכנסת ולהטמעת בגרות חיצונית במקצוע המוזיקה. לצורך כך פותחו חומרי לימוד, נערכו השתלמויות מורים ובוצעה הלימה בין היקף חומר הלימוד לבגרות לבין מספר שעות הלימוד על פני שלוש השנים. נמשיך את יישום הלמידה המשמעותית הלכה למעשה. אנו נערך לכך בפיתוח מקצועי, שיתמקד הן בשיטות ההוראה - PBL, תלקיט למידה עצמאית, למידה שיתופית, SEL, (למידה חווייתית רגשית) והוראה רב תחומית והן בשיטות הערכה. בשנים האחרונות משרד החינוך מוביל את התפיסה של למידה משמעותית. אנו רואים בכך חלון הזדמנויות לחולל שינוי מהותי, לסייע בעיצובו של בוגר חושב, ערכי ומשכיל ולזמן לתלמידים התנסויות פעילות וחווייתיות, פיתוח כישורי חשיבה מסדר גבוה, למידה שיתופית ועבודת צוות.

למידה משמעותית הינה תפיסת עולם. ככזו נשאף ליישמה בשנים הבאות באופן מודרג בשני חלקי הבחינה, הן בבחינה החיצונית (50%) והן בהערכה החלופית (50%).

תכניות

- במתווה תכנית הלימודים ואופן ההערכה ביחידה הבית ספרית ניתן להוסיף תכנים ייחודיים בכפוף לקבלת אישור הפיקוח: **בחירת נושא** מתוך מגוון קיים ע"פ נטיית הלב של צוות המגמה, **המרת היחידה הבית ספרית ביחידה נוספת של הרכבי הביצוע** המושתתת על PBL וכיוצ"ב או בניית **תכנית בית ספרית עצמית**, שתאפשר ביטוי עצמי של המורים ומרכזי המגמות מתוך מתן מקום ליצירתיות ולדגשים שהמגמה מבקשת להוביל – כל האמור לעיל החל מכיתות י' בשנה"ל הקודמת, תשפ"ב. בהמשך הטבלה ניתן לראות את יחידות הלימוד (50% פנימי) והאחוז שניתן לכל יחידה, לרבות הגמישות המאפשרת לרכזים לחלק את היחידות ע"פ בחירתם (יש לכתוב בממשק את חלוקת היחידות ע"פ האחוזים שבחרה כל מגמה).
 - במסגרת כוונתנו לעודד למידה חווייתית, לטפח למידה שמקשרת בין התוכן הלימודי לבין היבטים אישיותיים ואישיים, וכן מתוך רצון להיות רלבנטיים בחומרי הלימוד הנלמדים ולהתייחס לרב תרבותיות, הקיימת בחברה הישראלית, אנו ממשיכים בפיתוח והטמעה של יחידות התמחות לבחירה, שתהיינה חלק מהבחינה החיצונית ותחלפנה פרקים מתוך חומרי הבחינה הקיימים (יחידות ההתמחות של הגיאז והפופ רוק שכבר פותחו, לרבות חומרי לימוד). בנוסף אנו עובדים על פיתוח חומרי למידה ופיתוח מקצועי, על מנת שמורים יוכלו להתפתח בכיוונים אלו. כיום, יחידות ההתמחות הקיימות הן מוזיקה קלאסית אמנותית, ג'אז, ופופ/רוק והשנה תושק יחידת התמחות בתחום **מוזיקה ערבית**.
 - בינת השטח, "שטח מלמד את השטח" (רפלקציה חוזרת בעקבות השתלמות, תובנות ופיתוחים של רכזים ומורים), הגדלת מאגרי יחידות הוראה ורעיונות עבור המורים בנושאים שונים, כגון: האנתולוגיה, תאוריה, פיתוח שמיעה וכו'. שימוש ביישום my test box שפותח ע"י מט"ח בשילוב מספר מפמ"רים: היישום לשימוש המורים ללא עלות, מטרתו לעזור לכם המורים לבנות בחינה עתירת מדיה, שמדמה את בחינת הבגרות, כך שתהיה הלימה בין תהליכי הלמידה ותהליכי ההיבחנות. יישום זה נמצא ברשת והוא מאפשרת עבודה שיתופית של כלל המורים למוזיקה במגמות. הצעה יעילה ללמידת עמיתים, שיתוף ידע והרחבת מעגל השאלות והשיח סביב דרכי היבחנות.
- [למידע נוסף והדרכה לחצו כאן](#).



הדרכה על הערכה

המהלך של ההדרכה על הערכה הינו של כלל המשרד ולא של תחום דעת - מוזיקה. בשנים הקרובות בתי הספר נכסים לתהליך משמעותי של הערכה בית ספרית, לשם משרד החינוך הולך (בתחום דעת מוזיקה קיימת כבר הערכה בית ספרית בהיקף של 50%). משרד החינוך נערך באמצעות המפמ"רים וצוותי ההדרכה לבניית מהלך סדור בתחום ההדרכה על הערכה. לא מדובר על תהליך חד שנתי אלא על תהליך רב שנתי. ככלל, העדר מקצועיות בתחום הערכה יוצר תדמית בעייתית לכל מקצוע מול התלמידים והמנהלים. מטרת המערכת היא דיוק מקסימלי בתחום הערכה, גם כשההערכה מתבצעת ע"י בית הספר.

דרכי העבודה בתחום :

- באמצעות צוות ההדרכה או נבקר במגמות וגם נקיים מפגשים מקוונים.
- נחזק את התהליך והקשר הקהילתי שהתחיל השנה בין המדריכים והמגמות עליהן הם אחראים.
- נייצר מחוון מסודר של תוצרי הערכה אותם המדריכים יבקשו מרכזי המגמות על מנת לייצר למידת עמיתים מיטבית.

מטרות בטווח הקצר והארוך של ההדרכה על הערכה :

- ✓ **בדיקת המודלים הקיימים במתווה הערכה.**
- ✓ **יצירת מאגר זוגמאות לכל מודל במתווה.**
- ✓ **דיוק הקריטריונים בפיתוח מבחנים :** יחס בין מרכיבי הידע למרכיבי המיומנויות, ניסוח בהיר, שאלות סגורות ופתוחות, פריטי בחינה עתירי מדיה (סרטונים), וכו'.
- ✓ **דיוק הקריטריונים במחוננים לבחינות :** מרכיבי התשובות ומשקליהם, הגדרות מפורטות לתשובה מלאה, לתשובות חלקיות ולתשובות שאינן מתקבלות, תוך הדגמה ממבחנים.
- ✓ **דיוק הקריטריונים במחוננים של חלופות בהערכה :** הערכת תהליך העבודה, הערכת תוצרים, הערכת המיומנויות, הערכת מרכיב הידע, הערכת עבודת צוות, פרזנטציה, כושר ביטוי, שפה וכו'.

גישת צוותי ההדרכה : שיח מבוסס אמון ומקצועיות.

אנתולוגיה

במהלך השנה האחרונה בוצעו שינויים רבים וחשובים באנתולוגיה : "מילים חמות" - כאשר לוחצים על המילה מקבלים הסבר על המושג, מראה מקום, הפרדת מאמרים והתאמתם לסרט הרלוונטי ועוד. גם השנה יש לרכוש את זכויות השימוש באנתולוגיה המקוונת – בעלות של 600 ₪ לשנה למגמה. התשלום יוסדר באמצעות "קהילה מנגנת" ויאפשר לכלל תלמידי המגמה שימוש בחומרי האנתולוגיה.

[לצפייה בשאלות ברוח האנתולוגיה](#)



חוברת תרגול בהרמוניה (כתב וערך: גיל עברון)

החוברת נכתבה על מנת לשמש מתווה מובנה של תרגול עבור תלמידי מוזיקה, בפרט במגמות מוזיקה בבתי ספר תיכוניים. החוברת מושתתת על תרגול מקיף של ארבעה סוגי תרגילים: ניתוח תרגילי כורל, ניתוח יצירות, הירמון בס והירמון סופרן. ניתוח היצירות מופיע בסוף כל פרק והוא חשוב ביותר, מפני שהתלמיד חייב להיות חשוף למוזיקה 'אמיתית' ולא רק לתרגילים. רצוי שהתלמיד יקשר תופעות בהרמוניה לשירים וליצירות כדי להשתכנע שהחוקים לא קיימים רק לשם החוקים עצמם. הדוגמאות נבחרו בקפידה רבה, כך שלא יכילו נושאים שלא נלמדו קודם לכן מבחינה כרונולוגית. מצורפים גם קישורי QR לקבצי קול וקישורים ליוטיוב, כדי לאפשר גישה נוחה לתלמיד וכדי למנוע ביצועים בעייתיים או הקלטות לא טובות. הדוגמאות הן בעיקר מהסגנון הקלאסי, אך יש גם דוגמאות משירים עבריים, מפני שחשוב להראות ששפת ההרמוניה המסורתית מצויה גם בסגנונות המצויים סביבנו מלבד המוזיקה הקלאסית. רוב המוזיקה האמנותית מוצגת כרדוקציה לפסנתר, כדי לאפשר לתלמיד להתמקד בניתוח הרמוני בהיר יחסית מאשר להתמודד עם מיסוך של כלים נוספים בו זמנית. נושאי התרגול חולקו לשתי חוברות: יחידת בסיס (הכוללת אקורדים דיאטוניים) ויחידת התמחות (הכוללת דומיננטות שניוניות, אקורדים כרומטיים, צלילים זרים, ומודולציות). יחידת הבסיס משותפת לכלל המגמות, ויחידת ההתמחות תתאים בעיקר למתמחות בסגנון הקלאסי, אך לא רק. החוברות מאושרות על ידי האגף לאישור ספרי לימוד של משה"ח. האגף אישר כתיבה בחוברות לצורך התרגול, כך שהן לשימוש חד פעמי, כמתבקש בחוברת תרגול מעין זו. ניתן לרכוש את החוברות במסגרת "תכנית השאלת ספרים".

[להדגמת החוברת לחצו כאן](#)

[לרכישה לחצו כאן](#)

- אנו שבים ומדגישים את חשיבות טיפוח הקשר בין מגמות המוזיקה ובין הקונסרבטוריונים / מרכזי המוזיקה ביישוב, ונפעל במשותף להעמיקו, [להלן מסמך ההסדרה בין מגמות מוזיקה לקונסרבטוריונים](#).



מתווה תכנית הלימודים במוזיקה ואופני הערכה

מודל הלימודים במגמת המוזיקה:

נושאי הלימוד, הן בליבה והן בהתמחות, מתחלקים בין:
 בחינה ארצית חיצונית – סמל שאלון 048387 – בשאלון זה בתשפ"ג כולם ייבחנו חיצונית בלבד
 ומשימות בית ספריות – סמל שאלון 048283

בטבלה שלהלן מפורטים בכלליות הנושאים הנדרשים בכל אחד משני חלקים אלו:

משימות להערכה בית ספריות (יחב"ס)	בחינה חיצונית
50%	50%
- תורת המוזיקה התמחות 5%	- תורת המוזיקה (+פ"ש) ליבה 15%
- פיתוח שמיעה 8%	- תולדות היצירה המוזיקלית ליבה 12.5%
- תולדות היצירה המוזיקלית התמחות 10%	- תורת המוזיקה התמחות 15%
- ביצוע 17%	- תולדות היצירה המוזיקלית התמחות 7.5%
- הרחבה לבחירת הרכז 10%	

יודגש כי מתוך המשימות הבית ספריות ייבחרו נושאים אשר יוערכו בהתאם למתודות ההערכה החלופית (תלקיט, PBL, חקר וכו'). על הרכזים למלא מחוונים עבור נושאים אלו על מנת לשקף פעילות זו וליצור סטנדרטיזציה במתן ציון הבגרות.

מודגש בזאת כי החל משנת תשפ"ב חוקי המענה בפרק הליבה – "תולדות היצירה המוזיקלית" בבחינת הבגרות יהיו כפי שמפורט להלן:

יש לענות על שאלה אחת מבין השאלות 1-3 ועל שאלה אחת מבין השאלות 4-5. אין לבחור בשאלות מאותה תקופה שענית בפרק יחידת ההתמחות.
כמו כן בפרק "יחידת ההתמחות" – אין לבחור בשאלות מאותה תקופה שענית בפרק הליבה.
 יש להיערך לכך ולהכין את התלמידים בהתאם !!

משימות הבגרות בחלוקה נושאית - חיצוני ו-בית ספרי

[לחצו כאן לכניסה לטבלה המפורטת](#) כולל מיקוד נושאי הלימוד – לתלמידי י"ב בלבד

תלמידי כיתה יא' – אין מיקוד, חוזרים לתכנית הלימודים הרגילה – 100%

[מערכת השידורים הלאומית + מצגות נלוות לשעורים](#)



יחב"ס / יחידות הרחבה

יחידה בית ספרית/יחידות הרחבה לבחירת הרכז **בית ספרי - התמחות.**

- א. חלק מהמשימות הבית ספריות, שאינן משימות ביצוע נבחרות ע"י מרכזי המגמות בהתאם לאופייה של המגמה ואמורות להילמד בשיטות הערכה חלופית (תלקיט, PBL, חקר וכו'), ובכלל זה גם דרכי הערכתן. בדומה לכל יחידה בית ספרית, גם יחידה זו תוערך ותימסר בכפוף למחווון ברור ובהיר.
- ב. גיבוש וניסוח תכנית הלימודים ביחב"ס, הוראתה, בחינתה והערכתה הינה בידי רכז המגמה וצוות המורים ובלבד שעברה ייעוץ ואישור מקדים של הפיקוח המוזיקלי.
- ג. מגוון הנושאים ותחומי הדעת האפשריים ביחידה זו הינו אין סופי כמעט, וזו הזדמנות עבור רכזי המגמות ל"חלקת אלוהים" המשקפת את תחומי התמחותם הייחודיים מחד ופרופיל התלמידים במגמה ומגבלותיה/חוזקותיה מאידך.
- ד. יחידה זו יכולה להיות הרחבה והעמקה (מסורתיים) של נושאי תורת המוזיקה או תולדות המוזיקה או נושא ייחודי המאפשר הרחבת אופקים נוספת. יחידה זו יכולה לכלול גם 10% להערכת הרכזים (ראה טבלה בתחילת המסמך).
- ה. על הרכזים למלא מחוונים שישקפו את אופן הערכה של היחב"ס על מנת לשקף וליצור סטנדרטיזציה במתן ציון הברורות.

מסגרת השעות השנתית והסמסטרית עבור מגמת המוזיקה – מינימום:

ש"ש	כיתה י"ב	ש"ש	כיתה י"א	ש"ש	כיתה י'
2	תורת המוזיקה	2	תורת המוזיקה	2	תורת המוזיקה
2	תרבויות המוזיקה	2	תרבויות המוזיקה	2	תרבויות המוזיקה
1	נושא בית ספרי	1	נושא בית ספרי	1	נושא בית ספרי
2	הרכבי ביצוע *	2	הרכבי ביצוע *	2	הרכבי ביצוע *
1	שיעור נגינה *	1	שיעור נגינה *	1	שיעור נגינה *
1	שיעור ליווי *	1	שיעור ליווי *	1	שיעור ליווי *
2	עבודה עיונית נלווית לביצוע *	2	עבודה עיונית נלווית לביצוע *	2	עבודה עיונית נלווית לביצוע *
11		11		11	סה"כ

* יתקיימו במגמה או בקמפוס מקביל במידה וקיים

למרות זאת יש להקפיד על כמה עקרונות יסוד:

- הרכבי ביצוע יינתנו משך כל שנות הלימוד, ניתן לפצל שעות אלו בין המגמה לבין הקמפוס המקביל.
- במגמות גדולות: בנושא הבית ספרי ניתן לפצל את קבוצת הלמידה - מינימום שעה שבועית אחת לתלמיד בנושא הבית ספרי.



- מודגש בזאת כי כל תלמיד במגמה נדרש ללימוד נגינה אינדיבידואלית במשך כל שנות הלימוד במגמה.
- משך הזמן המומלץ ליחידות הליבה הינו 3 סמסטרים.

מומלץ מאוד לקיים מכינת קיץ לתלמידי כיתות ט' המועמדים ללמוד במגמה

תנאי קבלה למגמת מוזיקה

תלמידים בעלי יכולת בנגינה או שירה. תלמידים המעוניינים ללמוד במגמה יעברו מבחן סף.

ניתן יהיה לעשות מבחן בסוף שנת הלימודים הראשונה (בסוף כיתה י') כדי להחליט אם לתלמיד יש את הידע ומיומנויות הביצוע הנדרשות על מנת לעבור את בחינת הבגרות בסוף כיתה י"ב.

מיומנויות הנגינה אליהן התלמיד נדרש להגיע בסוף כיתה י" הן מיומנויות של 3 שנות נגינה פרטניות .



בחינת בגרות מוזיקה במועד קיץ תשפ"ג

בחינת הבגרות הארצית:

בהתאם לנהלים ולהנחיות אגף הבחינות.

ע"פ המתוכנן בחינת הבגרות בקיץ תשפ"ג תהיה בחינת בגרות ארצית אחידה ובמועד אחד לכלל תלמידי מגמות המוזיקה בישראל. בחינה זו תהיה בפורמט מקוון באמצעים טכנולוגיים המפותחים במט"ח – iTest.

בחינת הבגרות הארצית תהיה בהיקף של 50% ותכיל שלושה שאלונים:

- שאלון ליבה תורת המוזיקה.
 - שאלון ליבה תולדות היצירה המוזיקלית
 - שאלון יחידת ההתמחות (מוזיקה קלאסית / ג'אז, פופ-רוק)
- כל הנושאים המפורטים בתכנית, כולל הכתבת מקצב.
מבוסס על הנושאים המרכזיים אשר נלמדו באמצעות האנתולוגיה בתוספת דוגמאות תווים וקטעי שמע.
- מבוסס על הנושאים המרכזיים אשר נלמדו באמצעות האנתולוגיה בתוספת דוגמאות תווים וקטעי שמע וכן כל נושאי תורת המוזיקה, כולל הכתבת מקצב.

היקף הזמן יהיה 60 דקות עבור כל שאלון, ובסך הכול שלוש שעות עבור הבחינה כולה.

הטמעת מודל ההיבחנות:

היערכות לבחינת הבגרות הארצית תעשה בכמה מישורים כמפורט:

- הסתגלות למודל ההיבחנות המקוון הן ברמת אחראי התקשוב הבית ספרי והן ברמת ההסתגלות האוריינית של כל תלמיד ותלמיד.
- בחינת תרגול אחת ובחינת הדמיה ארצית.
- העברת חומרי למידה, כולל שאלות לדוגמא.
- כתיבת חומרי למידה משותפים: My test box - חומרים שיועלו ע"י הפיקוח וחומרים שייכתבו ע"י הרכזים – [קישור לסרט הדרכה](#)
- אנתולוגיה מוזיקה קלאסית – במהלך המחצית הראשונה של שנת הלימודים תשפ"ג ייעשה מאמץ להשלים את ספר האנתולוגיה אשר ילווה בדגמי הוראה דיגיטליים עדכניים ורלוונטיים.

במהלך שנת תשפ"ג יהיה על מורי תורת המוזיקה להמשיך לעבוד עם כל תלמידי במגמה על תוכנת התיווי MuseScore לקראת שימוש בה בבחינה המקוונת בתשפ"ג.



רסיטל בגרות תשפ"ג

[פרטים ונהלים לרסיטל חיצוני בהיקף של 5 יח"ל בלבד - חוזר מפמ"ר לעניין הרסיטלים](#)

[מאגר יצירות לכלים השונים ע"פ תקופות – קלאסי](#)

[מאגר יצירות מומלצות לרסיטל בסגנון ג'אז](#)

[מאגר יצירות מומלצות לרסיטל – פיתוח קול קלאסי](#)

[מאגר יצירות לחלילית](#)

[מחונני הערכה של בוחני הרסיטל והסבר על מהלך בחינת הרסיטל - קלאסי](#)

[מחונני הערכה של בוחני הרסיטל והסבר על מהלך בחינת הרסיטל – ג'אז](#)

[סרטוני הסברה לרסיטל שירה בתחום ג'אז, פופ ורוק](#)

[עבודות רסיטל לדוגמא](#)

תקצוב מגמות המוזיקה

תקצוב מגמות המוזיקה בתשפ"ג יהיה בהתאם לתקצוב אשר אושר כבר בשנת הלימודים תשע"ז. התקצוב ייקבע בהתאם למספר התלמידים הלומדים במגמת המוזיקה ויעמוד על 0.34 ש"ש לכל תלמיד במגמה. התקצוב יועבר בהתאם לדיווח מרכז/ת המגמה והנהלת ביה"ס בטופס "ממשק נתוני מגמת המוזיקה". במהלך תחילת שנת הלימודים יישלח אליכם הממשק למילוי ועדכון.

מעורבות אישית וחברתית

תחום המוזיקה מטבעו הוא תחום המתקיים מתוך דיאלוג הדדי עם חברה וקהילה.

מורים למוזיקה הם מובילי דרך בעשייה חברתית וקהילתית, והתלמידים משתתפים במהלך השנה באירועים

קהילתיים רבים הן בביה"ס והן ביישוב.

- התלמידים הלומדים בקונסרבטוריונים יקבלו הכרה על פעילותם והופעותיהם הקהילתיות – תגמול של 30 שעות.
- החל משנת תשע"ז הוכרו תכניות נוספות בנושא מעורבות חברתית למגמות המוזיקה – [לפרטים לחץ כאן](#)



מידע ואתרי שיתוף ברשת

נושא הפדגוגיה הדיגיטלית הינו תחום משמעותי ההולך ומתרחב בהובלת המזכירות הפדגוגית בכל תחומי הדעת. אנו מברכים על הכלים הדיגיטליים, שמאפשרים לנו לפתח מאגרי ידע ולהעמידם לרשות המורים במספר מוקדים:

[פורטל התוכן של המזכירות הפדגוגית](#)

[סרטוני הרמוניה](#) ללימודי הרמוניה ביחידת הליבה.

[סרטוני היצירות המוזיקליות של תולדות היצירה המוזיקלית \(אנתולוגיה\)](#).

סרטנים בנושאי תורת המוזיקה ותולדות היצירה המוזיקלית - [קישור לשידורים הלאומיים](#)

[תיקייה החומרים המשותפים](#)

[קטלוג אתרים לחינוך מוזיקלי](#)

השתלמויות, כנסים וימי עיון במוזיקה

מועדי השתלמויות יפורסמו באמצעות הדוא"ל בכפוף לאישור התקציבי והנחיות האגף לפיתוח מקצועי.

יושם דגש ויוקדש זמן לדרכי ההוראה מקוונות ומיטביות של נושאי ההשתלמות (היעד הוא לאפשר בהשתלמויות למורים כלים מקוונים שיאפשרו להם ללמד את התכנים המועברים בהשתלמות באופן מקוון ואיכותי).

שמרו את היום

להלן פירוט מועדי אירועים מרכזיים בשנת הלימודים:

- 23/03/2023 - יום מגמות ארצי בתזמורת הפילהרמונית הישראלית.
- 20/12/2022 - חופשת חנוכה - יום עיון למורות ומורי מגמות המוזיקה.
- ינואר 2023 - בחינת תרגול במבנה בחינת הבגרות.
- מרץ-אפר' 2023 - בחינת הדמיה – תאריך יתקבל מאגף הבחינות.
- מאי-יולי 2023 - בחינת הבגרות המתוקשבת (בהתאם למצב ולהנחיות).
- 04/07/2023 - יום עיון רכזי מגמות.



צוות הפיקוח וההדרכה על לימודי המוזיקה תשפ"ג

שם	תפקיד	טלפון נייד	מייל
בצלאל קופרווסר	מפמ"ר מוזיקה	050-3199367	betsalelku@education.gov.il
איילה רייכרט	ממונה על ת"ל ומפקחת על המוזיקה ממ"ד	050-6282468	ayalare2@education.gov.il
ד"ר תייסיר חדאד	מדריך מרכז על המוזיקה והאמנויות במגזר הערבי	050-6282878	taissirha@education.gov.il
רן נחום	מדריך מרכז ארצי	054-5632167	ran.nachum@gmail.com
נועם יעקובי	מדריך ארצי – קונסרבטוריונים, מודל מוזיקלי יישובי, נושאים דיגיטליים מקוונים	052-2805628	y-noam@bezeqint.net
אביטל ברנר	מדריכה ארצית למגמות בחינוך החרדי	052-6242624	talyb364@gmail.com
ענת אלפן חזות	מדריכה ארצית למגמות ולרסיטלים	052-3756690	Anatalpan@gmail.com
יעל טאוב מינץ	מדריכה ארצית למגמות ולרסיטלים	052-8931467	yaeljm@gmail.com
מדריכה ארצית למגמות ייחודיות			
בלאל בדארנה	מדריך מוזיקה ואמנויות במגזר הבדואי	053-4666167	belal@tzafonet.org.il
בר ערמון	מדריך ארצי למגמות המוזיקה	054-2440894	bararmon@onomusic.org
גיל עברון	מדריך ארצי למגמות ולתורת המוזיקה הקלאסית	050-5733320	gilevron7@gmail.com
מיכל פרנקל	מדריכה ארצית למגמות ולכנסי הרכבי מגמות	050-8439823	michalfrankel01@gmail.com
ד"ר איה מאזוז	מדריכה ארצית למגמות, לאנתולוגיה ובחינות הבגרות	054-7787946	ayamazuz@gmail.com
ענבל דור	מדריכה ארצית למגמות ולהתמחות בתחום הרוק והפופ.	054-679005	inbaldor3@gmail.com
רינה כלף	מדריכה ארצית למגמות בחטיבות הביניים	052-8358954	rinach66@gmail.com

צוות הפיקוח שמח ללוות אתכם במסגרת פגישות אישיות, מחזיות והשתלמויות

קישורים שימושיים:

- [קישור לעלוניים – "בצליל מקוון"](#)
- [שירה קהילתית ברוח ה"קולום", כולל עיבודים, פסי קול ועיבודים לתזמורות וביג בנדים של השירים שיש להם עיבוד לשירת המונים](#)
- הפניה לסרטוני הדרכה לשירת המונים ופס קול מתוך השידורים הלאומיים – [חלק א'](#), [חלק ב'](#)
- [שרים במקהלה](#)

בברכה,

בצלאל קופרווסר
 מנהל תחום דעת מוזיקה
 וצוות הפיקוח על הוראת המוזיקה